

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Fe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za en mesec 1 gid. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maročnino in oznanila (insetate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 44.

V Ljubljani, v četrtek 23. februarja 1893.

Letnik XXI.

„Varuhi države!“

Dober teden danj po pustnem vtorku je jel premišljevat „Sl. Narod“ postni list našega prevzv. kneza in škofa. Lepo in vse v redu! Škoda je le, da samega postnega lista ni rabil za vir, marveč da je premišljevanje njegovo vkrojeno po načelih „Laib. Wochenblatt-a“ in pa „N. Fr. Presse“. Dne 18. t. m. je namreč v Gradcu izhajajoče glasilo kranjskih ustavašev v skrbi za Avstrijo napadlo našega vrhovnega pastirja, češ, da v svojem postnem listu razvija državi nevarno politiko. Dne 21. februarja 1893 je pa stara nemška židinja „N. Fr. Prnsse“ v jutrajnem listu stran 3. pod zaglavjem „Der Hirtenbrief des Fürstbischöfes von Laibach“ prinesla odlomek iz našega pastirskega lista, o katerem trdi, da spada mej „Hirtenbriefe — schärferer Tonart“ in mej „kirchliche Streitschriften gegen die Legislative“. — Židinja je govorila in kakor vselej v cerkvenih stvareh: „Narod“ je poslušal. Včeraj dne 22. februarja 1893 je namreč priobčil članek „Knezoškofa ljubljanskega postni list“ in res ravno tisti odlomek pastirskega lista navaja našega razumništva glasilo, kakor dunajskih krivonosih borzijancev pristuo framasonska „N. Fr. Presse“. — Kakor smo že omenjali, pravi „Presse“ o pastirskem listu, da je „kirchliche Streitschrift gegen die Legislative“; „Narod“ pa prevaja tako-le: „pastirski list se v bran postavlja — proti našemu zakonodajstvu“; na drugem mestu pravi, da je „napad na postavodajalstvo države“. — „Wochenblatt“ in „Židinja“ sta „Narodu“ dala jedno misel, a žalibog jako nesrečno jo suče. Da bi že misel samo po svoje pravel, bi vsaj rekli, da je liberalna, a to, kar „Narod“ pridaje nima vse skupaj ni jedra — zdrave misli. Tudi „Narodu“ bi ne pripisovali take nesmisli, če bi njegove zabavljice v spisu ne dokazovale, da je v resnici avtentično „Narodovo“.

Odstavek v pastirskem listu, nad katerim se izpodtikajo trije prvi varuhi države in branilci lojal-

nosti „Wochenblatt“, „N. Fr. Presse“ in — „Slov. Narod“ govori, da ni nobenega postavodajalstva, o katerem „bi se spoznavalo, dosledno spoznavalo, da je cerkev Kristusova njegova jedina in polnopooblaščena namestnica“ (P. list str. 6). V ta namen navaja naš prevzv. knez in škof 17. člen našega temeljnega državnega zakona, in § 2. zakona, ki vrejuje razmerje med šolo in cerkvijo. Če ima to biti „napad na postavodajstvo države“ po framasonskem receptu — bodi! Saj potem vse peticije za versko šolo, vse naše želje in zahteve, naj se izpremeni volilni red, ki ga imenujemo krivičnega z „Narodom“ vred, vse naše zahteve, naj se na podlagi materinega jezika vrši poduk po šolah — i no vse to in še tisoč drugih stvari spada mej „napade na postavodajstvo“.

Pameten človek o tem ne bo dolgo premišljeval, saj vé, da so nam liberalci delali zakone in da je Nj. veličanstvo cesar sam dal nam ustavo, koder imajo tedaj narodi pravico in dolžnost sodelovati pri „postavodajstvu“ in imajo veled tega tudi pravico in dolžnost vedeti in sicer jasno vedeti, kje treba poprave, kje treba spopolnitve. Kdor hoče umevati, bo to umel. — A „Sl. Narod“ piše tako-le ob omenjenem škofovem odstavku: „Celemu našemu postavodajstvu očita se, da je Kristusa zatajilo, da ga ne pozna več za pravega Boga, da so torej vsi naši zakoni od hudiča, in da bise smeli po vsi pravici sezgati na grmadah.“ Drži se, kdor more! Tako sklepanje ni za resne postne čase, bi dejali!

„Narod“ pa meni, da mora pri tem še jasneje govoriti in še točneje izraziti, kak prekucuh sedi „na stolici sv. Nikolaja“. Pravi namreč: „Da bi naš list kaj takega pisal, bi ga desetkrat zaplenili in gospodje pri „Slovenca“ bi nam na celo sapo očitali nelojalnost ali pa celo veleizdajstvo, češ, kako pišeš tako proti zakonom, katere je vendar potrdil naš presvetli vladar, ki nam je istotako od Boga postavljen, kakor prevzvišeni knezoškof ljubljanski.“ To je jasna beseda.

Mi pa pristavljamo:

Ze l. 1889 je „Narod“ 4. in 5. febr. o priliki cesarjevičeve smrti napadal našega škofa; takrat smo že pisali v 31. št. članek, kateremu smo morali dati napis: „Ovaduštvo“. Včeraj se je v „Slov. Narodu“ z istim namenom druga stvar zavijala in se trobila med svet, ki je ni. — — —

Z zadoščenjem vprašujemo pri tem slučaju: Kje je tisti „vladni odposlanec“, kje je tista „vladna sapa“, kje so tisti „skriti nameni germanizatorski“, ki ste jih tolikrat očitali našemu prevzvišenemu? Včeraj ste sami jasno priznali, da ima ljubljanska škofija katoliškega škofa, čegar jedina politika je sv. katoliška cerkev. To nas veseli iz dna srca. Razkrili ste se, da nimate ni pojma za cerkev, ni pojma za njeno svobodo, a tudi ni pojma za naše državljanske pravice v ustavni državi. — „Besede miru“ zahtevate, a sami se učite pri židih — naj-ostudnejega boja. Ne „besede“, marveč „dejanja miru“ zahtevamo mi od vas. Dejanja miru pa bodo le tedaj mogoča, če boste umevali v kaj verujemo, ko izrekamo v apostolski veri: „verujem v sv. katoliško cerkev“.

Židovski framason nam županil ne bo na slovenski zemlji, ni sam, ni po svojih pomočnikih! — Tem zaupneje, tem srčneje pa se oklepamo in z nami dobro naše ljudstvo pri tem svojega „slovenskega Rudigiera“, kakor ga zabavljivo nazivljate vi in pričakujemo mirno ob njegovi strani vsega, tudi če bi se imele z nami „polniti ječe“, kakor nam prerokujete.

Naše geslo je: „Naprej za svobodo cerkve, za pravice naroda slovenskega v mogočni, dragi nam Avstriji!“

Državni zbor.

Z Dunaja, 22. februarja.

Iztirjevanje davkov in finančno ministerstvo.

Vsi današnji listi pretressajo včerajšnji govor finančnega ministra in se strinjajo v pohvali njegovi. Finančni minister je v svoji navadni odkritosrčnosti

LISTEK

II. Šolska podoba.

„Šest pripovedij“, srbski napisal Lazar Lazarevič, poslovenil Ivan Novosele.

(Dalja.)

»Imel bi nekaj govoriti s starejšimi možmi«, reče on.

Zene mu poljubljajo po vrsti roko in se izmuzavajo kakor goske jedna za drugo skozi vrata. Tudi mlajsi svet je odšel. Ikonija je sama ostala v sobi z detetom.

»Bratje!« spregovoril pop, »vi vsi veste, kako me je Bog blagoslovil in kako sem plačal svoje znane in neznane grehe.«

Vsi molčijo. Nobeden se ne upa niti sesti. Tudi pop stoji, a bela brada se mu tu pa tam strese.

»Jaz sem«, nadaljuje, »bratje, ostal osamljen s tem črvom. Tako je božja volja, slava mu! Ali za dete se mora poskrbeti. Kaj bom jaz star in slab z njim?«

Zopet vsi molčijo in se ne upajo skoraj dihati.

»Pticam nebeskim dal je Bog drugo moč in pota, a človeku ostaje pamet in kristijansko srce.«

Zopet molk, nihče ne vé, kako bi pričel, kako bi ga tolažil, kaj bi mu naj rekel?

Pop vzdigne glavo in pogleda po vseh:

»Ali dela ono nadlogo vasi?«

»Bog daj!« vskliknejo vaščani. »Za božjo voljo, ne govori tako!«

Aksentij Smiljanič stopi naprej:

»Ako je tvoja volja, oče, in tvoj blagoslov, vzemimo mu dobro ženo doviljo, ali ga dajmo kakšni porodnici, da ga préhrani, dokler ne bo moglo samo piti.«

V tistem trenutku se hišna vrata odpro in Ikonija vsa zamazana od solz prinese dete na rokah.

»Jaz«, pravi, ne dam deteta od sebe, če me tudi vso izsečete. Mene je pokojna prosila, da ga varujem in čuvam.«

»Vzemimo Ikonijo!« oglasijo se vsi.

»Dobro!« odgovori pop. »Ali detetu je treba mater.«

Stan o j Gluvič sramežljivo stopi naprej:

»Brez zamere, ti, pop, in vi, bratje, vi vsi veste, da je moja žena pred dvema mesecema porodila. Dajte meni dete in Ikonijo, dokler je ono še majhno! Čuval ga bodem kakor svoje!«

»Ako je s tvojim blagoslovom, pop, jaz pravim, tako je dobro«, oglašijo se vsi.

»Naj bo z božjim blagoslovom!«

Ikonija se povrne v sobo.

»Še nekaj!« pristavi pop. »Človek je umrjoč, a ni mu znan čas smrti. Naš je greh, ako umrje poleg nas živih nekrščena duša. Želim, da se krsti dete prej, kakor ga dam iz hiše.«

»Krstimo ga!« oglasijo se vaščani.

»Kdo bo boter?«

Med vaščani nastane mrmranje, ali hitro izstopi Ninko Vilotič:

»Ako sem ti po volji, oče, pobotriva se! Tako me je ljudstvo, hvala mu, izbralo.«

Ona dva se trikrat poljubita. Na to odneso dete v cerkev in ona se napolni ljudstva.

Tako je bilo dete krščeno in dali so mu ime Marija.

Ko se povrnejo v hišo, prinese Dimitrij zopet žganja. Prvo kupico ponudi botru Ninku. On prime kupico, sname kapo in vstane, a vaščani

priznaval, da se pri pobiranju davkov sem ter tje, ne samo v Galiciji, ampak tudi drugod, trdo postopa, da se godé napake; zato prosi, da naj se mu naznanijo dotični slučaji, da bode mogel reč preiskovati. Dr. Weigel mu je imenoval le en slučaj z imenom, in minister je precej zahteval potrebnega pojasnila in bode ukrenil, kar je prav. Ker nepostavnosti, rekel je minister, se ne smejo goditi in trdosti in brezozirnosti se je treba kolikor mogoče ogibati. Ako mu poslanec pové še druga imena, bode zaukazal še daljne preiskave in zbornici poročal o njihovem izidu.

Te ministrove besede naj odmevajo po vseh deželah in pokrajinah; one so ljudstvu, katero težko zmaga davčna bremena, v nekako tolažbo, ker mu dajejo zagotovilo in poročstvo, da davčni uradi z davkoplačevalci ne smejo ravnati trdo in brezozirno, so pa tudi nekako svarilo za finančne urade, da naj pri odmerjanju in pobiranju davkov ravnajo postavno, usmiljeno in ozirno. Minister je nekako ponavljal, kar je presvitli cesar sam enkrat priporočal nekemu finančnemu uradniku, kateremu je ob neki avdijenci rekel: „Skrbite, da varujete ubogo ljudstvo!“ Te besede naj si zlasti zapomnijo tisti davčni uradniki, ki se mislijo višjim posebno prikupiti, ako ljudem samovoljno povikšujejo davek in ga brez usmiljenja iztirjujejo. Varajo se. Na Kranjskem so se lani o nekem davčnem inšpektorju pritoževali ljudje, da jim je za 100 do 300 odstotkov povikševal pridobitni in prihodninski davek; minister, to zvedevši, je zaukazal njegovo premeščenje. Ljudje naj si zapomnijo včerajšnje besede ministrove in skrbé, da pride ministru primernim potom na znanje, ako bi dotični v svojem novem okraju, ali pa morda tudi še kak drug finančni urad enako ravnal; minister je obljubil, da hoče reč preiskovati in potem ukreniti, kar je prav.

Poslanec Pfeifer je priporočal in se zlasti toplo potezal tudi za to, da naj se krčmarjem odpiše vžitninski davek od pijače, katero rabijo za domačo potrebo, za posle, delavce itd.

Poslanec Hofmann-Wellenhof je priporočal novo vravnavo uradniških plač. Zgodila se mu je pa neka mala nesreča, imel je pravo smolo, kakor bi rekli. Mistil je, da pride že v ponedeljek na vrsto, in je poslal svoj govor v prepisu graški „Tagespošti“, da ga natisne še istega dne. Po nesreči prišel je na vrsto še le včeraj, ali „Tagespošta“ je vse eno v ponedeljek tiskala in razposlala njegov govor, ki so ga dobili torej poslanci prej tiskanega v roko, kakor so ga slišali iz govornikovih ust. Vsled tega poslušalo ga je le malo poslancev; dr. Vašaty je zahteval, naj se soštejejo, da se vidi, ali je zbornica sklepna ali ne. Podpredsednik dr. Kathrein je odgovarjal, da tega ni treba, ker ni nobenega glasovanja. Ker je pa Vašaty le dregal in dregal, češ, da je zahteva njegova po opravljenem redu opravičena, in se dr. Kathrein trdovratno ustavljal, predlagal je dr. Lueger konec razprave. Ali med tem časom prišlo je zadostno število poslancev v zbornico in Luegerjev predlog je bil odklonjen.

so se nehoté vsi vzdignili in odkrili glave. Ninko začne:

•Boter moj in oče, srečna ti bila Marija in naše botrinstvo! Daj Bog, da vsako dobro in radost od nje pričakaš; da te ona potolaži in ti postreže na tvojo starost, da se dičiš in ponasaš z njo, kakor se narod diči in ponasa s teboj, a vedno v zdravju in veselju dolgo in na mnogo let.

•Amen, Bog daj! oglasijo se tiho vaščani.

Vsi so se zvrstili z zganjem, naposled nekaj poseptajo med seboj in Ninko Vilotič prvi vstopi v sobo, kjer je dete bilo in potisne mu zlat pod glavo. Za njim župan, za županom Aksentij Smiljanič, a za njim vsi drugi po redu v starašinstvu in vsaki daruje detetu. Ko so vsi darovali, Ikonija sešteje dva dukata v zlatu in štiri in pol v srebru in krajcarjih; zaveže denar v robec in ga dá popu:

•Na, shrani; to je Marijino!

Nato jo vzame na roko in odnese jo k popu, da jo poljubi, in z Gluvičem odide v njegovo hišo. Pozdravili so se tudi drugi vaščani s popom in so odšli, a on je ostal sam, kakor suho drevo in na srce mu je pala otožnost. (Dalje sledi.)

Poslanec Salvadori se je pritoževal, da avstrijske gospodske z domačimi kontrobanterji trje ravnajo, kakor italijanske, in da je hišni davek za Južno Tirolsko prehud.

Polzhofer pa je govoril zoper delo po kaznilnicah. Po njegovem mnenju naj država v svojo last vzame izdelovanje prižigalnih klinčkov, kar bi državi neslo 20 milijonov goldinarjev na leto in naj to delo izroči kaznjencem. Enako misel je bil že lani sprožil neki poslanec pri justičnem ministerstvu, ali justični minister je odklanjal ta svet, češ, da bi bilo treba v tem slučaju spremeniti kazenski zakon, ker bi bilo zdravju škodljivo izdelovanje klinčkov hudo poostrenje naložene kazni.

Dötz je priporočal, da naj se v najem dajanje vžitninskega davka odpravi, Riegler je zahteval zmanjšanje pristojbin pri prepisovanju zemljišč in hiš, Formanek pa je govoril o razmerah na Češkem, kjer ljudje državi plačujejo preveč davka in od nje premalo dobivajo. Zemljiščni davek je tam tako visok, da so morali celo za neko cesarjevo graščino prositi za znižanje odmerjenega davka. Potem govornik pretresa nove davčne predloge, ki so po njegovem mnenju preveč centralistični, in zagotavlja, da bo češki narod le tedaj pripravljen k novim žrtvam, ako se mu zagotovi njegovo državno pravo z vsemi gospodarskimi in političnimi pravicami.

Za njim je obveljal predlog o sklepu razprave in sta bila kot glavna govornika izbrana od nasprotnikov Čestmir Lang, od zagovornikov pa dr. Peez, ki prideta jutri na vrsto.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. februarija.

Stremayerjev ukaz. Burne debate pri budgetu pravosodnega ministerstva zastran Stremayerjevega ukaza niso ostale brez vsega uspeha. Ne samo, da so se čitali pri obravnavi po tem ukazu že akti v češčini, temveč zagotavlja se, da ta ukaz za Galicijo niti ne velja, ker je v Galiciji poljščina uradni jezik. To priznanje pa še le popolnoma izpodbija Stremayerjev ukaz. Statut najvišjega sodišča, na katerega se sklicujejo Stremayerjevi zagovorniki, določa, da je jezik pri najvišjem sodišču navadno nemški. Pozneje pa tudi ni nobene določbe razven ustave, ki bi se tikala uradnega jezika najvišjega sodišča. Če je omenjeni statut veljaven, se ne sme razpravljati pri najvišjem sodišču v poljščini; če pa ni veljaven, je pa Stremayerjevo postopanje nekorrektno. — S svojim ukazom je pa Stremayer še nekaj drugega dosegel. Mladočehi so prišli na to, da deželam češke krone gre najvišje sodišče. Češki časopisi to pravico češkega naroda podpirajo z zgodovinskimi fakti. Sedaj imajo Mladočehi nov predmet za svoje agitacije. V državnem zboru bodo tudi pri vsaki priliki ponovili svojo zahtevo po svojem najvišjem sodišču. Ta stvar bode sedaj gotovo še dolgo vznemirjala duhove. S svojim ukazom je predsednik najvišjega sodišča razburil zlasti Čehe in s tem le koristil češkim radikalcem. Vlada bode zatorej javaljne prav hvaležna Stremayerju za to njegovo delo.

Irska predloga. Prvo branje irske predloge v angleški zbornici poslancev se je vršilo gladkeje, nego so konservativci pričakovali. Gladstonovi nasprotniki so pričakovali, da se že pri prvem branju večina razbije. To se pa ni zgodilo, temveč se je pokazala taka jedinstvo, da je mnogo upanja, da bo predloga vsprejeta tudi v drugem branju, katero se začne po Veliki noči. Odločilno glasovanje bode pa koncem aprila. Irski poslanci so se pa obrnili za denarno pomoč do Ircev v Avstraliji in Ameriki, ker bode treba morda še hudega dela, predno se Irski dovoli avtonomija. Gladstonova predloga je za Irce ugodna, ali ima toliko nasprotnikov, da se še prav nič ne ve, če bode vsprejeta.

Spansko. Dne 5. marea bodo na Spanskem volitve za zbornico, dne 19. marca pa volitve za senat. Pomenljivo je to, da se je mej republikanci pokazal baš pred volitvami razpor. Castelar, ki je bil jeden najbolj nadarjenih republikanskih vodij, umakne se političnemu življenju, njegova stranka se je pa izrekla za monarhijo. Po volitvah se bajé ministerstvo nekoliko preosnuje, da se od te stranke pokliče nekaj mož v ministerstvo.

Portugalsko. Na Portugalskem je ministerska kriza, ker kralj ni hotel, da bi se razpustila zbornica, v sedanjih zbornici pa vlada nima večine. S

sestavo nove vlade so precejšnje težave, ker so državne razmere precéj zamotane, posebno finančno stanje jako slabo.

Cerkveni letopis.

Papež Leon XIII.

(Govoril v rokodelskem domu vodja g. Fr. Povše.)

(Konec.)

Ko je pa papež Pij IX. čutil potrebo, zbral je prav kardinala Joshima za kardinala komornika, kojemu po smrti papeževi pripada do nove izvolitve skrbeti za sv. cerkev. In ko je preblagi Pij IX. šel k Bogu po zasluženem plačilo, bil je vesoljni katoliški svet v strahu, kdo bo sedaj v tako valovito razburkanem času naslednik na prestolu papeškem. Računali so že sovražniki sv. cerkve, da nastopijo že časi za njih peklenke nakane, toda ko je sila najvišja, Božja milost najbližja! in na nebu katoliškem prikazala se je svitla luč, pravi „lumen de caelo“, ter vzradosten vskliknil je katoliški svet, Bog ni zapustil svoje sv. cerkve, temveč dal v potrebi času primernega krmarja čolnicu sv. Petra, to je velikega Leona, ki si je v malo letih apostolskega svojega vladanja pridobil po vsej pravici ime „velikega večnega papeža“, kojega ne-le katoliški ampak celi svet občuduje in se mu klanja.

Z bistrim duhom razmotruje sv. oče Leon sedanjega časa prikazni in kdo bi mogel tajiti, da se ne zbirajo temni oblaki, ki grozé na človeško družbo vsuti grozno točo. Pri nas hvala Bogu še živi verni ljud, ki ne vé o rudečkarjih in prekucuhih. Toda drugod po svetu širi se ta duh od dné do dné bolj in kakor je to stoletje polno narodnostnega vprašanja, bo prihodnje polno socialnih preosnov.

Dal Bog, da bi o pravem času razširil se nauk Leona XIII., ter da se reši socialno vprašanje na edino pravi podlagi krščanstva. Toda o tem bo obširneje razpravljali drugi govornik.

Kako globoko in temeljito je sv. oče poučen o vseh razmerah človeške družbe, nam spričuje njegove prekrasne enciklike, v katerih svari človeštvo in nam kaže pravo pot toliko k časnici, kolikor k večni sreči. Izmed mnogih enciklik naj vsaj v malo besedah omenjam prezanimivi enciklike, v kateri Leon XIII. tako toplo priporoča gojitev prave krščanske vede. Leon XIII. slovel je že davno kot velik učenj in vesoljni svet imenuje ga „učenega“ papeža. Bil je vedno iskren prijatelj vede, pa prave, katero imenuje nebeško cvetico, ki prihaja z nebes in tudi tje vodi. Krščanska veda lepo spaja v skupnost razum in vero.

Z vso iskrenostjo pa pobija Leon XIII. ono modérno vedo, koje mati je filozofija, ki v svoji demonski ošabnosti in napuhu trdi, da je le človeški um edini sodnik o resnici in krivici, o dobrem in slabem.

Duh časa je, ki hoče temelj razodete resnice razdreti in sicer s pripomočjo navidezne učenosti. Zato priporoča sv. oče gojitev modroslovja in prirodnanstva ter stavlja v tem oziru sv. Tomaža Akvinskega za vzor in to po vsej pravici, ker večjega in temeljitejšega raziskovalca in učenjaka pač svet ne pozna od sv. Tomaža Akvinskega. Celo protestantski filozofi občudujejo njegovo izredno duhovitost in resnicoljubje. Ni je stroke obširne filozofije, kate ne bi bil obširno in temeljito razpravljal.

Leon XIII. je tudi velik prijatelj zgodovinarstva, katero je osobito v novejši dobi jelo služiti strankarskim namenom, sovražnim sv. cerkvi. Z odločno roko posegel je Leon XIII. v to lažljivo zgodovino-pisje ter odprl bogate zbirke v Vatikanskih knjižnicah vabeč vse zgodovinarje vseh narodov in veroizpovedanj, da naj tu preiskujejo vse. Tako zamore postopati le oni, ki je prepričan o resnici in se nima bati sovražnikovih nakan!

Leon je tudi pesnik in iz njegovih pesmic veje mili duh pravega bogoljubja.

Da je sv. oče tudi pospešitelj umetnosti, spričuje med obilnim drugim tudi krasna zgradba kapele posvečene sv. bratoma slov. apostoloma Cirilu in Metodu, kar pa tudi kaj jasno kaže, da sv. oče enako ljubi svoje slovanske sinove.

V raznovrstnih enciklikah sv. oče kaj lepo opisuje pravo krščansko življenje, katero naj sloni na podlagi krščanske rodbine.

Da bi se prej ko mogoče obistinele besede Izveličarja, naj bode en hlev in en pastir, sv. oče v posebni okrožnici vzbuja katoliški svet k molitvi in miloščini za misijone med brezverci, kojim ni še zasijala sreča, luč sv. vere. Zato goreče moli sv. oče

in njegovemu modremu apostolskemu postopanju imamo zahvaliti se, da so se zboljšale razmere za katoličanstvo celo v paganskih državah. Dal Bog, da se enkrat vresniči srčna želja sv. očetu, ta je, da se razkolkniki vrnejo v naročje sv. rimske cerkve, za kar modri Leon skrbno gladi pot.

Kdor hoče v dobrem vztrajati, ta mora moliti, ker v molitvi najde človek vsikdar najboljšo tolažilo in okrepčanje. Zato sv. oče toliko priporoča češčenje Matere Božje in molitev sv. rožnega venca. Da! vse enciklike sv. očeta kaj jasno spričujejo, da papež Leon XIII. moli in dela!

Proslavljajmo tedaj tolikega velikana duševnega, katerega je previdnost in milost Božja izbrala za namestnika Kristusa. Od vseh strani vesoljnega sveta hité katoliški sinovi v daljni Rim, da se klanjajo svojem ljubljenu sv. očetu; o srečni ti, ki morejo izkazati pred celim svetom, s koliko ljubeznijo so udani sv. očetu in da je ni posvetne sile, ki bi bila v stanu ta čutila iztrgati iz njih src.

In tako danes sv. oče obdan od tisoč in tisoč navdušenih svojih otrok in od mogočnih vladarjev zastopnikov časten, praznuje redko slavnost škofovskega jubileja ter Boga hvali za toliko milost. V trdni nadi, da se najde vsaj primerno krdelca tudi slovenskih katolikov, ki pohité na spomlad tje na obali Tibere, da se poklonijo sv. očetu in mu povedó, s kako iskreno ljubeznijo vdan mu je verni slovenski ljud, ki hoče kakor njegovi pobožni predniki vsikdar ohraniti najdražji narodov zaklad to je sv. katoliško vero in skrbeti za to, da se tudi njegova mladina izrejuje v duhu sv. cerkve, ki nam je ne le v dušni blagor, ampak tudi za naš narodni obstanek bila vsikdar najboljša mati in zavetišče, v tej nadi pa mi danes vzletimó vsaj v duhu tje čez visoke planine, prav ultra montes in radujmo se v srcu, vsaj smo tudi mi njegovi sinovi, ki nočejo zaostati, da ne bi na tem za našega sv. očeta toliko slavnem dnevu vsaj v duhu prisostovali. Za dar pa poklonimo Mu kakor hvaležni otroci to, kar vemo, da mu je najljubše in najdražje in za kar je nas sv. oče sam prosil: ko v svoji poslednji encikliki „magnae Dei matris“ tako ginljivo piše „od svojih otrok, kojih ljubezen in navdušenost za nas nam je znana, ne pričakujemo toliko čestitk in hvalospjevov, temveč pred vsem hvaležnosti do Boga in iskrene molitve!“ Zato molimo za sv. očeta, da nam ga ljubi Bog še mnogo let ohrani. Naj postane večerna zarja ki tako krasno osvita življenje njega večer, prava jutranja zarja boljših dnij za cerkev Kristusa! V zvestem izpolnjevanju vseh prelepih nauk, katere nam sv. oče Leon po svojih krasnih enciklikah deli, pa bomo mi njegovi verni sinovi najbolje dokazali, da smo iskreno vdani in zvesti prestolu, ki sloni na skali sv. Petra. Naj bučijo viharji in pluskajo srditi valovi; ob tej skali razbili se bodo, saj je tej skali podlaga: Bog sam!

In tako preslavna gospoda Vas vabim, da k sklepu se združite z menoj in da iz dna verno vdanih sre slovesno obljubujemo sv. očetu Leonu, da hočemo živeti po naukih sv. cerkve, koji hočemo zvesti ostati do poslednjega zdihljeja ter da smo ponosni in srečni biti sinovi velike sv. katoliške cerkve.

Zvest Bogu in domu bil je
In ostane Slave sin
Dokler solnce bo zlatilo
Vrhé sinjih mu planin!

Iskreno ljubljenu svojem sv. očetu Leonu XIII. pa kličemo: Bog nam ga ohrani še dolgo vrsto let, slava trikratna slava Mu!

Škofovska petdesetletnica sv. očeta.

V Rimu, 19. februarija.

Bil je krasen dan, pomladanje solnce je razlilo tople svoje žarke nad sivim rimskim mestom, ob zgodnjem jutru že je po ulicah šumelo na tisoče in tisoče ljudstva ter se gnetlo pešice in v nepreglednih vrstah krasnih in navadnih vóz proti prostranemu trgu sv. Petra.

Bil je dan veselja, dan slave, svečani praznik Leona XIII., slavnega papeža, vrednega namestnika Gospodovega na zemlji, skrbnega in dobrega očeta vseh narodov, ki je danes slavil petdesetletnico svoje vzvišene in toliko uspešne škofovske službe.

Stara Roma vzbudila se je iz sná, zganila v zavesti, da vsa njena slava prihaja od Vatikana, da je postala kraljica sveta, ker tukaj stoji prestol vladarjev katoliške cerkve, in da jej obnavljajo življenja moč mnogojezični narodi vesoljnega kroga zemlje,

ki se hodijo v ljubezni in spoštovanju klanjati vrhovnemu pastirju.

Ob jutranjem svitu naznanjal je glas zvonov po vsem Rimu velepomembno slavnost. Pred baziliko sv. Petra je stala nepregledna množica od rane ure, težko pričakujoč trenutka, da se odpro dvojna vrata, skozi katera so drle od polu 7. ure dalje nepretrgane vrste. Vse je hotelo videti sv. očeta, vsprejeti njegov blagoslov, slišati njegov glas, udeležiti se njegove sv. maše.

Poleg mnogih tujih romarjev je bilo na tisoče domačega ljudstva iz mesta in bližnje okolice, odkoder so se pripeljali z jutranjimi vlaki.

Pred cerkvijo sv. Petra — česar se nismo nadejali — so stali čez cel trg v dveh vrstah italijanski vojaki ter naredili živo mejo, da se niso vrinili nepoklicani ljudje. Ali se je italijanska vlada spomnila garancijskega zakona, ali so jo osramotile druge države, ki so poslale svoje posebne odposlance, čestitat sv. očetu ob tej priliki?!

Poleg vojakov so delali red karabinijeri (orožniki) in mestna straža. Kdor je hotel priti v baziliko, moral je imeti vstopnico, katerih se je izdalo nad 50.000, in sicer zelenih in rumenih. Z zelenimi vstopnicami so imeli vhod pri desnih vratih, kjer je bila nabita široka pola zelenega papirja; z rumenimi na levi strani.

Ker bodo morda liberalni listi pisali o izgrelih, zato omenim mimogredé, da so vsi rimski župniki dobili po več vstopnic, katere naj razdelé med svoje župljane. Vstopnice so bile vse brezplačne. Ali, česa ne storé lačni ljudje? Mnogi ljudje so te vstopnice prodajali na trgu raznim tujcem, kateri so jih plačevali po 5 lir in še dražje. Videl sem nekega Madjara z njegovo soprogo, ki je plačal za dve vstopnici 200 lir. In tako je morda do 15.000 oseb, ki so imele vstopnice, moralo ostati zunaj cerkve. Ti sevéda so glasno godrnjali in se jezili nad umazanostjo te vrste ljudij, ki so si na tak nepošten način izkoriščali to slavnost.

Stražniki so morali z oestro besedo miriti nevoljno množico.

Mnogim se dozdeva, da so taki nepoštenoviči celó dali natisniti na tisoče ponarejenih vstopnic, da bi jih prodajali, kajti še zvečer so jih poulični dečaki ponujali po pol lire. (Konec sledi.)

Duhovniki v zagrebški nadškofiji.

Šematizem za l. 1893 kaže, da je v nadškofiji 347 far: župniki 304 in 43 administratorjev, kapelanov 115. Vseh duhovnikov je 596; kanonikov prvostolne cerkve je 19, prebendarjev 9, častnih kanonikov 5. V čazmanskem kapitelju v Varaždinu je 6 kan., častni 3. Umirovljenih duhovnikov je 26, klerikov 140. V celi nadškofiji je rimskih katoličanov 1.141.020, grških katoličanov 656, grških nezjedinjencev 87.151, protestantov 6184, židov 9621.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. februarija.

(Vojaška vest.) Generalni topničarski nadzornik, gosp. nadvojvoda Viljem, pregledoval bode prihodnji mesec topničarstvo na Kranjskem.

(Častno občanstvo.) Iz Boštanja se nam poroča: Včeraj je naš občinski odbor poslal prevzvišenemu knezoškofu nastopni brzojav: Prespoštljivo podpisani sporočamo, da je novoizvoljeni občinski zastop v Boštanju danes v prvi svoji seji izvolil Vas, Prevzvišeni, soglasno častnim občanom boštanskim s preponižno prošnjo, da Vaša prevzvišenost blagovoli vsprejeti častno občanstvo, vedno svesti naše neomejene udanosti in sinovske spokorščine. Živeh! — Papež, župan. Bohutinsky Drmelj, Planinec, Bree, svetovalci; Lavrenčič v imenu odbornikov.

(Imenovanje.) Konceptni praktikant pri finančnem vodstvu za Kranjsko, gosp. Pavel Jerovec, imenovan je finančnim koncipistom v X. činovnem razredu.

(Poštno poslopje v Ljubljani.) V včerajšnji seji mestnega zbora se je sklenilo, da se za nakup gospoda Luckmanove hiše nasproti sedanji pošti dovoli 15.000 gld., da se tam gradi novo poštno in telegrafsko poslopje, proti temu, da se umakne to poslopje v Selenburgovih in Slonovih ulicah po graditelju, trgovinskem ministerstvu, v ravno črto. Kranjska hranilnica bode v ta namen žrtvovala 35.000 gld., drugo pa poštni erar, ker se bode Luckmanova hiša nakupila za 90.000 gld. Tako

bode vendar enkrat padla ta soteska v najlepših ulicah ljubljanskih.

(Spomin srečne rešitve presvetlega cesarja Franca Jožefa) praznoval je kranjski veteranski vojaški kor v nedeljo, dné 19. februarija, v mestni župni cerkvi sv. Jakoba, h kateri so prišli veterani pod vodstvom g. Mihaliča v jako mnogobrojnem številu v paradni obleki. Sv. mašo je služil častni član veteranskega kora, gosp. stolni kanonik Andrej Zamejje. Po zahvalni sv. maši vrnil se je veteranski kor v svoje stanovanje, v takozvani Auerpergovi knežji dvor (Fürstenhof), in ko so se uvrstili veterani na prostornem dvorišču dvora na štiri strani, izpregovoril je korni poveljnik gosp. Mihalič sledeče besede: „Prisegli smo presvetlemu cesarju nezrušljivo zvestobo. Hvalimo Boga, da je v svoji milosti pred štiridesetimi leti varoval in čudežno rešil dragoceno življenje Nj. Veličanstva. 18. februarija 1853, ko se je sprehajal presvetli cesar v spremstvu svojega adjutanta, polkovnika grofa O'Donnell-a, na Dunaju, ustavil se je na takozvani „Lövelbastei“ in si ogledoval ta kraj; v istem trenutku pa skoči zločinec na presvetlega cesarja in ga sune z ojstrim nožem v vrat. Hvala Bogu, zlobnež ni dosegel svojega peklenskega namena. Ovratnikova vez je zadržala ojstrino noža. Cesar se obrne, potegne sabljo, in v istem trenutku potegnil je tudi grof O'Donnell svojo sabljo in udaril zavratnega morilca, kateri je potem zopet poskusil drugokrat presvetlega cesarja zabosti, a grof O'Donnell zgrabi morilca, v tem prihiti dunajski meščan, hišni posestnik in mesarski mojster Ettenreich, prime zločinea ter ga vrže na tla in ga toliko časa drži, dokler so prihiteli redarji na pomoč in vklenili zavratnega morilca. Naš viteški cesar krvavel je iz rane, s svojim robcem isto prikrivaje, odšel je trdnih nog v palačo nadvojvode Albrehta. Novica o tem krutem napadu razburila je vse svojemu cesarju zvesto udane prebivalce avstrijske. Cerkev na Dunaju, občeno znana pod imenom „votivne cerkve“, katero je videlo mnogo Vas sobratov-veteranov o priliki, ko smo se udeležili odkritja spomenika slavnega našega maršala grofa Radeckega, je trajni spomin v čast božjo, češčenja in ljubezni avstrijskih narodov do presvetlega cesarja, ustanovljena od cesarja in avstrijskega prebivalstva v spomin te srečne rešitve. Ako le malo presojava delovanje Nj. Veličanstva, njegovo viteško naklonjenost in skrb za vsakega podložnika, moramo pač reči: „Bog milostljiv! Hvalimo Te za Tvoje varstvo, katero je nam ohranilo našega cesarja, kateremu danes v zmagalni spomin na čudežno rešitev kličem trikrat „Slava!“ in „Živio!“ — Veteranci in na stotine na knežjem dvorišču navzoče občinstvo je navdušeno pritrjevalo „Živio“- in „Slava“-klicem na presvetlega cesarja. Ob 12. uri predstavil se je odbor veteranskega kora vodji deželne vlade, g. baronu Heinu, pod vodstvom poveljnika gosp. Juraja Mihaliča, ki je prosil, da izrazi Nj. Veličanstvu izraze udanosti, in naj Nj. Veličanstvo vsprejme današnjo čestitko kot ponovljeno prisego vedne zvestobe kranjskih veteranov. Vodja deželne vlade, gosp. baron Hein, je deputacijo jako uljudno sprejel in isti zagotovil, da njih patrijotično prošnjo sporoči nemudoma Njih Veličanstvu presvetlemu cesarju.

(Zdravje v Ljubljani) od 12. do 22. t. m.: Novorojencev je 25, umrlih 20; mej poslednjimi 9 tujcev in 12 v zavodih. Za vratice je umrl 1, za vnetjem sapnih organov 4, za želodčnim katarom 6, za mrtvoudom 1, za starostjo 3, 5 pa za raznimi boleznimi. Zbolel je 1 za grižo, 6 pa za hripo.

(Dva spominka na jubilej sv. očeta.) Dunajsko osrednje vodstvo duhovske bratovščine „Associatis perseverentiae sacerdotalis“ je z dovoljenjem milostljivega knezoškofa ukrenilo, da bode odslej več gospod spiritual Josip Erker diecezanski vodnik kranjskim udom te bratovščine. Ob enem so prevzvišeni dovolili, da se „Iskricam“ v zadevah bratovščine odpre poseben predal v škofijskem listu. — Drugo dobroto pa so prevzvišeni duhovnom naklonili z veledušnim določilom, na dan jubileja naznanjenem, da se v zavodu, ki ga misli kongregacija usmiljenih sester blizu nove deželne bolnišnice zgraditi, poseben oddelek za bolne duhovne napravi ter primerno v ta namen priredi. Kdor vá, kako težko je duhovnu, kadar že mora v bolnišnice zdravljenja iskati med drugimi betežniki sploh, in da mu véasih tudi za višjo plačo ni dobiti posebne sobe, bo znal ceniti to dobroto ter po svoji moči rad pripomogel, da se posebno revnim sobratom na korist omogoči ta prepotrebna ustanova. Stolni kapitelj je

torej po vsi pravici v svojem in sobratov imenu mil. vladiki za to določbo z veseljem izrekel svojo zahvalo ter obljubil podporo. Zrnca za to stavbo se je še isti dan izročilo. Naj se mu pridružijo rado- voljno še drugod, da kmalu vstane dobrodejni spo- minek na papežev jubilej. Bog blagoslovi duhovsko bolnišnico! Surgat Leonina!

(K zgodovini udanostnih izjav.) Iz Smartna pod Šmarno Goro: Prav brez potrebe izpotaknil se je dopisnik „Ispod Šmarne Gore“ v 32. št. „Slov. Naroda“ ob občinski odbor šmartinske občine in občespoštovanega gospoda upravitelja tukajšnje žup- nije. „Ves skrben za ugled sv. cerkve in domačih gg. duhovnikov“, očita omenjenemu gospodu, da kali v fari lepi dosežani mir, ker je o novem letu priporočal „Domoljuba“, svaril pred protikatoliškimi časniki ter o spraševanju za velikonočno spoved razlagal vernikom tudi dolžnost ljubezni in pokor- ščine do svojih višjih duhovnih pastirjev. Mi ob- žalujemo ta napad, ki jasno kaže napačno mišljenje in nesramno predrznost dopisnikovo, ki svojih do- pisov v „Slov. Narod“ ne pošilja iz ljubezni do cerkve in duhovnikov, ki poslušajo božjo besedo v cerkvi in pri izpraševanju, da potem zabavlja čez njo in njenega oznanjevalca. On je, ki se je v fari prepil, ne pa gospod upravitelj, ki vestno spolnuje svoje dolžnosti. Res nam je priporočal „Domoljuba“ in nas svaril pred protikatoliškimi listi, pa vsi verni farani vidijo in spoznajo, kako prav ima, ker ravno „mož- poštenjak“, kakor imenuje „Slov. Narod“ moža, ki ni hotel podpisati škofu udanostne izjave in pa do- pisnik „Narodov“ sta nam živa priča, kam pride človek, ki zajemlje svojo duševno hrano iz „Slov. Naroda“ in „Rodoljuba“. — Ravno tako je bilo tudi prav umestno, kar je govoril gospod o priliki izpraševanja za velikonočno spoved in mi smo go- spodu hvaležni za to. Ravno vsled tega smo dobro umeli, kaj smo storili, ko smo podpisali udanostno izjavo, ker s tem pokazali svojo katoliško zavest in svojo ljubezen in udanost svojemu višjemu duhov- nemu pastirju. Da bi bil „mož-poštenjak“ govoril besede, kakor piše „Slov. Narod“: „Jaz pripoznam gospoda knezoškofa kot našega višjega duhovnega pastirja in sem mu pokoren v vseh verskih rečeh. To sem tudi vedno pripravljen podpisati“, — pa ni res, ampak rekel je: „Jaz take neumnosti ne podpišem, in oni (ki ne podpisu- jejo) so boljše vere kakor mi.“ Da bi bil nadalje rekel: „Domačih listov pa po svoji vesti ne morem kar tako obsojati, ker berem le jednega („Rodoljuba“) in v njem nisem našel še nič proti- verskega, drugih listov pa ne poznam in tudi ne morem soditi o njih vsebini, je li slaba ali dobra“, — je tudi laž, teh ali enacih besed ni slišal — nihče. Da bi mu bil kdo prizogvarjal, da naj le podpiše, da zato „fronki“ ne bodo večji — ne vemo. Morebiti, da se je hotel kdo z njim nekoliko po- šaliti. Da nekateri odborniki ne znajo pisati, je res; da nekateri „Slov. Naroda“ še nikdar niso imeli v rokah, je tudi morebiti res. To pa vemo tudi, da list, ki zabavlja zoper papeža, škofa, duhovščino, je protikatolišk in ni za nas in hvalo takega lista pripuščamo „mož- poštenjaku“, mi pa zanjo ne maramo. Gosp. župnij- skega upravitelja pa prosimo, naj si napada v „Sl. Narodu“ ne jemlje k sreči; naj je prepričan, da vsi verni farani so z njim in za njega. — Jan. Kališ, župan. Janez Sušteršič, svetovalec. A. Zvalič, Matej Jeras.

(Iz Polja) 20. februarja: Tudi v Polju pra- znovali smo slavnost sv. očeta v nedeljo. 19. t. m.,

prav slovesno v cerkvi. Predvečer zakurili pa smo pred cerkvijo v Polju velikanski kres, ob enem streljalo se je s topiči. Skoda le, da smo dobili zadnjo številko „Domoljuba“ nekoliko prepozno, go- tovo zančili bi bili še prav mnogo kresov po vseh vaséh v fari. Radostno opazovali smo lepe kresove po bližnjih holmin, ajer bleketala se je med vese- lim zvonjenjem lučica pri lučici. V bližnji fari Sostro videl sem jih šestero. Na gorah nad Muravčami pa naštel sem kresov nad 30. To pač jasno spričuje, da je naše ljudstvo udano vidnemu Kristusovemu nam-stniku. K

Telegrami.

Dunaj, 23. februarja. V specialni de- bati o finančnem budgetu govorila sta gene- ralni govornik Peez za, Čestmir Lang pa proti. Jaworski stvarno popravljajoč prote- stuje proti obdolitvam malverzacij galiških obdavčencev v Steinbachovem govoru, Fi- nančni minister pravi, da Jaworskega želja, da bi se ne kupičili davčni zaostanki, se po- polnoma strinja z nazori finančne uprave. Visoki davčni zaostanki pa jasno doka- zujejo, da se v resnici davki brezozirno ne izterjavajo. Dovolitev obročnih plačil v ozira vrednih slučajih je v interesu finančne uprave, ki hoče kolikor moč varovati davčno zmožnost davkoplačevalcev. Minister se po- polnoma vjema gledé davčne morale finanč- nih organov, in si prizadeva doseči, da finančna uprava ne bode nič nepravilnega zahtevala in da se že v prvi instanci popol- noma postavno ravna. Prosi poslance, da delajo na to v svojih krogih, da se povzdigne morala obdačencev. (Odobranje.)

Budimpešta, 22. februarja. Mej Po- žunom in Komornom se je v več krajih na- kopičil led in vodo zadržuje. Pri meleheyer- skih jezovih dela 500 delavcev. Pod ostro- gonskim mestom se je tudi led nabral in bati se je že zatorej, da voda poplavi Ostrogon.

Rim, 22. februarja. Papež vsprejel je danes francoskega veleposestnika, ki mu je

kot izredni odposlanec sporočil čestitko pred- sednika Carnota in francoske vlade. Vspre- jem romarjev iz Ogerske, Argentinije in Urugvaja se je odložil, ker so je papež ne- koliko prehladil.

Liverpool, 23. februarja. Vsi potniki in moštvo parnika „Coansa“, ki je prišel iz Rotterdama in zadel ob skale tukajšnjega zaliva ter se potopil, so se rešili.

Novi York, 22. februarja. Kilanani, sestričina kraljice Lilinokalani je izdala pe- ticijo na ameriški narod, v kateri protestuje proti oropanju pravic do prestola havaj- skega.

Novi York, 23. februarja. V notra- njem in na vzhodu zedinjenih držav močen vihar s snegom. Več vlakov je obtičalo v snegu.

Umri so:

22. februarja. Blaž Hrovat, ravnatelj na c. kr. priprav- nici, 61 let, Resljeva cesta 10, otrpnenje srea.

V bolnišnici:

20. februarja. Janez Jeras, čevljar, 33 let, meningitis. — Katarina Karlin, gostija, 80 let, marasmus senilis.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. n. zjut		713.2	1.8	sl. svzh.	dež	2.90
22. n. pop.		714.0	8.4	sl. jugzap.	oblačno	dež
9. u. zveč		716.3	1.0	sl. vzh.	jasno	dež

Srednja temperatura 3.7°, za 4.0° nad normalom

Zahvala.

Vsem onim p. n. gospodom, ki so se me spo- minjali o priliki Najvišjega odlikovanja, izrekam najtoplejšo zahvalo. Vzlasti pa se zahvaljujem prečagati duhovščini, o. kr. uradništvu, meščan- stvu Črnomlja in Metlike, učiteljstvu, o. kr. žan- darmeriji, o. kr. finančni straži, požarni brambli, vsem zastopanim občinam, kraj. šolskim svetom in društvom, ter sploh vsem udeležencem in osno- vateljem banketa.

Črnomelj, dne 15. februarja 1893.

121 1 Anton Jeršinovič.

Tujci.

21. februarja.

Pri **Maliču**: Wilems, Buxbaum, Pich, Bettelheim, Just, Rottenberg, Schwarz, Trostler, Gaitinger, trgovci; Signar in Rühman, potova- leca, z Dunaja. — Stein, potovalec, iz Toplice. — Rup- nik iz Logatec. — Hönig- man iz Kočevja.

Pri **Mariji**: Reichman, Schneiber, trgovca, in Pech- man, potovalec, z Dunaja. — Ružička, trgovec, z Reke. — Bürger, potovalec, iz Grada. — Doganotz, trgo- vec, iz Vel. Lašič. — Ploch, trgovec, iz Prage. — Grile iz Vač. — Callman, trgovec, iz Darmstadta — dr. Blau- ston, nadzdravnik, iz Ta- chau-a. — Čedomil, Korbar iz Istre. — Kalversen iz Londona.

Pri **Južnem kolo- dvoru**: Kolenee, potova- lec, iz Čemšenika. — dr. Mohar iz Stubice. — Mar- boček, potovalec, iz Celovec. — Megetto iz Solnograda.

Pri zlatem drž. jabolku.

J. Pserhofer

Zum goldenen Reichsapfel.

Lekarnar,

44 12-1

Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice,

poprej **univerzalne kroglice** imeno- vane, so staroznano zdravilno sredstvo proti zapretju. Od teh kroglice velja: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovanej pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnine prosto pošiljati: 1 zavoj kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Manj nego jeden zavoj se ne more odposlati.) — Prosi se, da se zahtevajo izreono Pserhoferja kri čistilne kroglice in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi.

Balm za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr. — **Trpotčev sok**, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd., 1 steklenica 50 kr. — **Ameriška maža za protin** 1 gld. 20 kr. — **Prašek proti potenju nog**, škat- ljica 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr. — **Balm za gušo**, 1 flakon 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr. — **Zdravilna esenca (Praške kapijice)**, proti sprjenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd., 1 steklenica 22 kr. — **Angleški čudezni balm**, 1 steklenica 50 kr. — **Fijakarski prašek**, proti kašlju itd., 1 škatlja 35 kr., s frankovano pošiljati 60 kr. — **Tannochinin-pomada, J. Pserhoferja**, najboljšo sredstvo za pospe- ševanje rasti las, 1 škatljica 2 gld. — **Univerzalni obliž, prof. Stuedel-a**, sredstvo pri- merno ranam, oteklinam itd., 1 lonček 50 kr., s frank. pošiljati 75 kr. — **Univerzalna čistilna sol, A. W. Bullrich-a**, domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 zavitek 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahte- vanje točno in po ceni preskrbe.

Pošiljatve po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa tudi proti povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poštnina dosti nižja, nego pri pošiljatih s povzetjem.

Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri G. Piccolli-ju.

Dunajska borza.

Dne 23. februarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	99 gld. 15 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 . 75 .
Zlata renta 4%, davka prosta	118 . 05 .
Papirna renta 5%, davka prosta	100 . 50 .
Akcije avstro-ogerske banke, 1000 gld.	987 . — .
Kreditne akcije, 160 gld.	331 . 75 .
London, 10 funtov strl.	121 . 30 .
Napoleonondor (20 fr.)	9 . 64 .
Cesarski cekini	5 . 69 .
Nemških mark 100	59 . 30 .

Dne 22. februarja.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 95 kr.
Ogerska papirna renta 5%	— . — .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 . 50 .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	167 . 50 .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	199 . 75 .
Zastavna pisma avstr. oser. zem. kred. banke 4%	98 . — .
Zastavna pisma	101 . 75 .
Kreditne srečke, 100 gld.	196 . 50 .
St. Genois srečke, 40 gld.	66 . 50 .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	140 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	19 . 30 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 . — .
Salmove srečke, 40 gld.	69 . — .
Windischgraezove srečke, 20 gld.	76 . — .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156 . 75 .
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	2920 . — .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102 . — .
Papirni rubež	1 . 28 .
Laških lir 100	— . — .

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odlo- čilnih pojavih na danajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljati vred gld. 2.60.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariabilderstrasse 74 B.

Vestni naveti za dosego
kolikor moč visokega obrestovanja
pri najpopolnejši varnosti
naloženih glavnih.